

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XXV. David deflet occisum Amnonem filium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

non servavit: auxilium omne concidit, actum egit; infans mortuus est. Plinius olim: Rem bonam, inquit, fecisti, regule, quod mortuus sis. Idem ego hic usurpem? Rem optimam fecisti, mi parvule, quod mortuus sis. Nam adultior factus, fuisse digitis notatus; dixissent: Hic ille puer, hic ille juvenis est furto conceptus. Et non minus curvis pravisque moribus, crediderim, fuisse iste parvulus atque alii Davidis filii plerique omnes a parentis sanctimoniam multum degeneres. Igitur favoris fuit divini parvulum hunc maturius extingui.

Hic autem David virum se gessit, cum suam divinae voluntati perfectissime subjunxit. Infante mortuo non vane lamentatus, nec verbulo adversus Deum questus, surrexit totius, unctus, vestem indutus regiam, ingressus est domum Domini, atque sic precatus: Tua, mi Deus, placita & decreta ex toto placeant: forte mea contentissimus sum; sanctissimam voluntatem tuam obviis ulnis amplector. Tuum velle ac nolle meum est. Filiolum meum te nolente nolim vivere: gratias tibi ago, quod mihi veniam & vitam induleris, & eadem bonitate filio meo lucem & vitam ademeris. Tuo, Domine, nutu vivimus, ad tuum nos arbitrium totos fingimus & conformamus, moniti te sequimur.

David in morte filii adfuit Deum non queritur sed gratias agit.

In omnibus calaminibus semper Deo benedicendum.

1. Reg. 1. 21. Dominus Deus Israel, a saeculo & usque in saeculum. Hoc est agere hominem secundum cor Dei, hoc in summis miseris facit esse beatum.

CAPVT XXV.

David occisum deflet Ammonem filium.

IN diversioris ea est ratio; dum cenant diversiores & potitant, nigram tabellam caupo pererraret, & rationes scribit, quas symposio finito exigit. Decoxit haecenus David, tandem Deus adfuit, & rationes exegit. Dictum Davidi: Hoc & hoc condonat tibi Deus, culpam & culpae poenam aeternam, remittit, non item poenas temporarias; longa te malorum series expectat. Peccati, praemium poena.

Poenam exegit Deus a Davide.

Ammonis erga Thamar fororem amor impurus, unde.

Ammon maximus natu filius Davidis, viginti annorum juvenis, impuro amore infans, suam fororem Thamar deperit. Ignem subdidit diabolus, & unum aliquem e familiaribus Ammonis concitavit hominem sagacem, sed nequam Ionadabum, qui consilium patibulo aut rota luendum suggerens: Ita, inquit, Domine mi, age: aegrotum te finge, & accessum Patris opperire in lectulo, praesentem roga, illud solatii non neget aegro. jubeatque forbitiunculam parari a forore, & fida ejus manu porrigi. Annuit non gravate David Pater, jussitque fieri, quod aegrotus posceret, licet regiae virgines summe custodiri solerent. Quis autem hoc furtum suspicaretur a fratre, obque, ut putabatur, aegro committendum? Patrato jam incestu Ammon fororem multo, gravius odisse cepit, quam antea amarat; ita blanditiis in

Tom I I.

A feritatem veris, onclavi eam eiecit ejulantem, ut tanto facilius citiusque flagitium innotesceret.

David etsi hoc scelere commissum graviter accepit, quia tamen Amnon primogenitus erat & charissimus, noluit factum gravius castigare. Absalon autem id odii cepit in fratrem, ut hoc unum cogitavit, qui facinus suum vindicaret. Absalonem paulatim nosse discamus, juvenem variis, insolentis, elati, indomiti ingenii, qui odium adversus fratrem conceptum biennio toto suppressere potuit & tegere. Tandem cum ejus oves tonderentur, qui dies Hebraeis festivissimus erat, convivium regium in villa suburbanam parans; astute ac nequiter tam parentem quam fratres omnes ad illud invitavit. Negavit principio Pater cum filiis se venturum, ut sumptibus parcere-tur. Vrsit Absalon, & enixius rogavit, cum tamen minime vellet adesse Patrem, sed abesse suspicionem. Tandem impetravit fratres omnes convivias. Interea domi cum servis etsi aliquantum remitentibus rem componit, & fratris eadem imperans: Attendite, inquit, cum Amnon frater meus inceperit, mero calidum. scere jam madidus, cum signo dato jugulate. Ego sum, qui praecipio vobis, regis filius, jester dominus. Factum ut jussit, & in mensa obruncatus est Amnon. Mox solutum omne convivium; quibus regionum juvenum mulam insidens Hierosolymam properavit. Pama tamen quantumvis celeris praevortit, nuntiatumque est regi, omnes ejus filios esse occisos. Hic tria nobis praecipite discenda. 1. Amor impurus quam non sit stabilis & diuturnus, sed saepe inimicitarum semen: quae si re etiam liquebit, quomodo Deus peccata puniat peccatis. 2. Quomodo Absalonis biennio potuerit coeque odium. 3. Luctus Davidis maximus, quid habuerit solatii.

Absalonis in Amnonem fratrem odium.

& fratri-cidium.

Tria discenda.

§. I.

Impurus amor inconstantissimus, homini a fronte formoso sed in draconem desinenti simillimus. Amnon sororem Thamar ita deperit, ut matrem contraxerit. Amor profecto magnus, sed impurus. Hic ignis non a Christo in terram missus, sed a diabolo fumen ex Orco est. Hic Ammonis amor pessimus, cum crederetur fore maximus mutavit. Nam flagitio commissio, exosam eam habuit; odio magno nimis, ita, ut majus esset odium, quo oderat eam, amore quo ante dilexerat. Idcirco eam extrudi domo jussit complois supra caput manibus publice lamentantem. Lex certa: Amor male conciliatus non est diuturnus. Parum modo: Connubia sine Deo auspice infelicia. Omnis amicitia, quam non virtus copulat, minime firma, infamis & vacillans est. Amici parum stabiles sunt, qui potando, hellepando, ludendo, furando coeunt amicitiam. Ambros male conciliati, non diuturni. Non ignota herba Helenum e lacrymis Helenae, aut e quercu, ad quam Helena se suspendit, natum dicitur, & rixas provocare. Amor impurus velut Helenium litis & rixae seminarium est, diffida, furores, bella, cruces parit.

1. Amor impurus quam non sit stabilis & saepe inimicitarum semen.

2. Reg. 6. 13. ante dilexerat. Idcirco eam extrudi domo jussit complois supra caput manibus publice lamentantem.

Hypanis fluvii dulcedo & amaritudo.

Cicero pro Calio.

Num. 6. 34. v. 12.

Bbbb 3 incon-

inconcessa voluptas habet exitum, mare falsissimum, A multam & amaram poenitentiam, quamquam nimium feram, desperatorem profundissimam. Sic Amnonis amor est umbra- tio hominum ad inferos dejectorum. Hæc omnia ad ultimum falsissimum clauduntur mari.

Amnonis amor est umbra- tio hominum ad inferos dejectorum.

2. Quomodo Absalonis odium potuerit biennio coerceri. 2. Reg. 13. v. 20. Ibid. v. 22.

II. Absalon potentissimi, sed & sanctissimi viri degeneris filius, homo fraudulentus, versipellis, simulator, honoris nimium quam appetens, vindictæ cupidissimus. Hinc voces illæ blandiores: *sed nunc soror race, frater tuus est; neque assigas cor tuum pro hac re.* Interea eadem animo coquebat. Porro non est locutus Absalon ad Amnon nisi bonum, nec malum, oderat enim Absalon Amnon. Sic autem cogitabat hæc vulpes: si odium præmaturè produm, crebuntur insidiæ; mentem igitur blandis vocibus, humano vultu tegam, dum pulchri facinoris adit opportunus. Ita biennio exentum odium humanitatis larvâ velavit. Sed non adeo grande mirum hoc fuit; Confessionis & Communionis sacrosanctæ mysteria ignoravit. Mater Christianos mirum & abominandum est, reperiri, qui totis annis intima odia pectore sepulta, aliâque conscientia maculas scdissimas confessione non aboleant, aut nequiter id simulent se facere, non faciant; homines deplorandi, suo exitio læti, in seipos fraudulentii.

Absalon biennio, elapso patrem invitavit ad convivium, non ut compareret, sed ne res suspecta fieret. Hoc egit Absalon, ut paternis oculis fratrem jugulandum subduceret, & in suburbanam villam electaret. Hic in fratrem humanissimè, deliciarum aut ceremoniarum nil omisit, hilaritatem simulavit, vultum vocemque finxit, poculis invitavit. Sed miser Amnon coactus, est suo sanguine respondere. Nam cum convivæ jam hilarescerent merito, ferereturque epulum, clamor subito coaritur, & interficitur Amnon. O miserum! ita tumulentus mitteris ad orcum? Nulla hic mortis, nulla poenitentia cogitatio. Dein Amnon nondum cum sorore, fratre, Deo reconciliatus in immensum æternitatis antrum præceps dejectus est. Hinc Chrysostronus: *Inter quos, inquit, supra- tor ille sororius aderat.*

Chrysostr. l. 3. de Prov. denia.

2. Reg. 13. v. 21.

Huic malo causam dedit non levem David, qui noluit contristare spiritum Amnon filii sui, quoniam diligebat eum, quia primogenitus erat ei. Ita incestum filii non castigavit, partim amore, partim verecundia ductus. Quippe cogitaverat David: Ego ipse sum castigabilis, nam liberis meis pessimo exemplo, nocui, cur exprobrum, quod ipse feci.

Davidis in educatione filiorum insuria.

Animosum facti innocentia; libertatem adimit sceleris conscientia. In educatione certè liberis rex David vix quidquam laudis obtinuit: regias curas solertissimè tractavit, liberorum curam nec severam, putem, nec seriam gessit. Hinc nec Absalonem patratâ jam cæde è fuga reprehendi & in carceres abduci iussit. Cum enim Absalon ad Ptolemæum regem socrum profugisset, pater eum repetere ut reum non instituit. Ingentia quidem luctus edidit specimen, docuitque hoc facinus sibi nequam probari, non immemor tamen, idem à se factum: Vriam mero sopitum, dein fraude occisum. Quocirca filium fratris carnificem non eo quo debuisset conari infecutus est. En, obsecro, ut Deus peccatis puniat peccata, adulterium incestu, Vriæ cædem Amnonis homicidio, non quodd velit criminata designari, sed ea, quæ designantur permittente, & dirigere ad poenam, ut peccatum fiat peccati supplicium.

Deus peccatis puniat peccata.

Quæritur Deus de contumacia plebis Hebrææ: Non audivit populus meus vocem meam, & Israël non intendit mihi: & dimisi eos secundum desideria cordis eorum, ibunt in adventionibus suis. Equidem mirabilis isthæc est poena. Magistratus in hunc quidem virgis, in illum gladio, in istum laqueo, in alios rotâ aut rogo animadvertit: quis unquam furem puniit, ut ulterius fu- retur, latronem ut plures occidat? Sic Deus solet: Vt qui nocet, noceat adhuc, & qui in sordibus est, sordescat adhuc. Hinc longè præstat fulmine afflari, quam in peccatum lethale vel unicum labi. Dimisi eos, inquit Deus, ibunt in adventionibus suis: qui lascivire vult, lasciviat, qui obrectare alios, obrectet; qui perire cupit, pereat. Idem affirmat Paulus: Tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam. Tradidit ipsos pessimis ipsorummet affectionibus, quemadmodum olim Romæ leonibus, pardis, tigridibus, aliisque feris retradebatur læcandi, ita Deus hominem tam protervè delinquentem propriis objicit appetitionibus. Et ple- rumque in quo quis peccat, in eo & punitur.

III. Luctus Davidis maximus. Lugebat rex David 1. Nathanis memor vaticinantis: *Suscitabo super te malum de domo tua.* 2. Filia Thamaris incestum male dissimulatum deservit, non malè ratiocinatus: Si Pater prævisisset incestum, filius non commisisset homicidium. 3. Amnonis filii primogeniti mortem deplo- ravit, mortem cheu sempiternam. Sacer historicus satis id dilucidè significat: *Luxit David filium suum Amnon cunctis diebus.* Omnem vitam occupavit hic luctus, veluti ob hominem æternitate luctuosâ celsum. 4. Luxit ob infamiam, tam apud Hebræum quam alios populos contractam. Animus malè sibi metuens præ- sagiebat: omnibus circumcirca nationibus irrisus, & ludibrio, fabula vulgi eris; carmen de te cantabitur; passim dicent: Hebræi Deo scelorum ultore gloriantur, & tanta nihilominus patrânt scelera. 5. Subita illa quantumvis falsa fama incredibili merore opti- mum regem percudit. Delatus erat rumor ad aures regias: *Percussit Absalon omnes filios regis, & non remansit eis saltem unus. Surrexit itaque rex, & scidit vestimenta sua. Sed & rex & omnes servi ejus sseverunt ploratu magno.* Hæc maximi luctus sunt argumenta. En quan- tâ vi irruant supplicia peccati!

Neque solus rex David, & regium cum eo famu- larium, sed & omnes filii regis persequè luxerunt. Nam i. Spectatores & testes fuerant cædis, quâ fratrem frater inter epulas peremit. *Intrantes, inquit historicus, levaverunt vocem suam, & sseverunt.* Labes scdissima, incestus in regia domo & parricidium. Famam de adul- terio & homicidio rex parens vix aliquantulum domuerat, jam recens accedit macula geminati flagitii, dum fratrem incestissimum sicarius frater nō in acie, sed inter epulas, & symphoniam jugulat. Hic certè causa meroris plurima. Quid miri aut novi, si acerbitate luctus contabuisse David. *Memento Domine David, & omnis mansuetudinis ejus, omnis afflictionis ejus.*

Chrysostronus tam acerbis afflictissimi regis casibus permotus: Sufficere, inquit, ista poterant, Davi- dis vitam inter eos numerare, qui semper in luctu, & miseris vixerunt. Quippe fabulas omnes, omnemque tragœdiam vicerunt regis hujus clades, ad eod illi mon- strosa, & invicem sibi succedentia domique suæ contigerunt, cum clades cladibus succedere semper pergerent. Considera, quæso, Fabulas, inquit Chry- sostronus, omnemque tragœdiam Oedipi, Atræi & Thyestæ, Etheoclis & Polyneicis hi tragici casus su- perarunt. Hinc regum fasti asserunt: *Rex & omnes servi ejus sseverunt ploratu magno nimis.*

Quid in luctu tanto solatii? Filia violata, filio- rum unus occisus, alius fugitivus, quid hic solatii? Unica Dei voluntas. Nam ita secum ratiocinatus est David in David tanto luctu.

Psal. 80. v. 12. & 13. Ape. 2. v. 11. Psal. 111. Psal. 111. Ad Rom. 1. v. 24. Ad Rom. 1. v. 24. 2. Reg. 11. v. 11. 2. Reg. 13. v. 37. Quarta. Quinta. 2. Reg. 13. v. 30. 31. & 36. Ps. 131. v. 1. Voluntas Dei fuit solatium David in luctu.

David: Ob peccata mea poenas à me Deus expetit: ille quidem fons puritatis nec libidine delectatur nec caede, sed quia hæc simul & delicta & delictorum supplicia sunt, Deus me liberorum meorum vitis puniit & supplicio. Quid igitur aduersus Deum Dei que sanctissimam voluntatem iure conquerar? Hæc omnia & his plura commertus sum. Faciat Dominus, quod bonum est in oculis suis. Nimirum hoc unicum supererat solatium, sed solatium solidissimum & optimum. Vbi vera cum divinâ voluntate conformatio est, ibi nulla aduersus Deum querela, nulla cum Deo lucta est. Faciat Dominus, faciat, quod bonum est coram se. Hæc una res malum omne ligat hoc solatiorum abundantis instillat. Velle in omnibus, quod vult Deus, homines secundum cor Dei, filios Dei efficit, cæloque recipit extra cælum.

CAPVT. XXVI.

David ab Absalone regno pellitur.

VETERI dicto: Heroum filii noxæ. Absalon Davidis degener filius jugulato Amnone ad aium regem Gestur Ptolemeum profugit. Triennio hic exul mansit. Ejus patrociniū Ioab dux belli ita suscepit, ut per Thecutidem prudentissimam mulierem apud regem causam ejus egerit. Hoc unum petebatur, liceret exuli Hierosolymam redire. Impetratum est, sed eâ conditione, ne patris vultum subiret. Hac lege Absalon Hierosolymis biennium exegit, cum patre nunquam locutus. Nec destitit Ioabus aliquid amplioris gratiæ rogare, vellet iuberet rex in conspectum venire filium, qui ausum temerarium jam quinquennium luisse. Impetratum est & hoc. Admissit Absalonem parens amplexatus cum & osculatus non sine lacrymis utrinque fuis.

Sed Absalon inquieti, factiosi, versipellis ingenii juvenis, multa movit in aulâ non movenda, suam interim domum equis & curribus magnificè instruxit, cepitque cogitare, quamvis oculicissimè, quibus artibus diadema & sceptrum sibi raperet, & parentem excuteret folio. Vt tantò suaviorem res successum fortiretur, omnes eos, quibus negotiū aliquid in aulâ fuit humanissimè nec sine blandis ceremoniis allocutus. Vnde es tu, inquebat, mi bone, quâ patriâ & domo? quæ tua sunt negotia? Vix ullam in aulâ negotiorum executionem est videre; parens differet & procrastinat: pleraque omnia largitionibus aguntur; libelli supplices supprimuntur; juri & justitiæ cereus nasus affingitur: & utinam ego his malis mederi possum! Hæc nequam juvenis simplicium auribus instillabat, eaque re Patrem tribunâque ragium clam traducebat, ut omnium favores sibi colligeret. Sed & aliam stropham commentus, Peniam petiit à parente voti causa peregrinandi in Hebron. Annuit Pater. Hebrone non rem divinam, sed bellicam curavit, militem collegit quoscunque potuit in suas partes traxit: Inter hos etiam numerabatur, qui Davidi à consiliis erat, vir primi nominis Achitophel. Nimirum hæc novitas plurimis placebat, uti plebs est molitionum novarum avidissima. Hinc Absalon magnis indies viribus augebatur. Rex demum in Hebron unctus est, & publicè proclamatum: Regnavit Absalon in Hebron, Mox nuntii ad regem David pervolant: Toto corde universus Israël sequitur Absalon; non ex metu, non simulate, sed serio & animosè. Rex David non diu cunctatus: Surgite, inquit, fugiamus; neque enim erit nobis effugium à facie Absalon. Festinate egredi, ne forte veniens occupet nos, & impellat super nos rumam, & percutiat civitatem in ore gladii. Ita fugam maturabant

omnes, tam rex quam regii famuli, & civium multi. Rex pedes abiit, decem eò conjuges regie in domus custodiam relictæ. In viâ David familiarium quosdam conspexit, quos actis gratis, unâ cum Arcâ domum remisit. Nam quid Deus ex alto in se decrevisset, nondum perspicuus: *Invenera gratiam, inquit, in oculis Domini, reducet me. Si autem dilexerit michi: Non places, præsto sum: faciat, quod bonum est coram se.* Interim in tantâ trepidatione presentissimus fidi rex, iussit certiorum se fieri ex urbe quidquid de hoste resciri posset. Ita ibat itinere hoc pedestri ac tristissimo, incertus quò iret. Ah! quàm moesta & lugubris supplicatio! Rex annorum pæne septuaginta elivum olivarum scandebat flens, nudis pedibus incedens & aperto capite ascendebat plorans, omnisque flebant voce magnâ. Hic quinque dictionis membra nobis explicanda sunt. 1. Unde hæc turbæ tantæ? quis populum concitavit? 2. Tur.

3. Exempla magnorum, quanti faciendâ? 4. Afflictiones Davidis ratenatæ. 5. Confirmatio regis cum divinâ voluntate.

§. I.

ANIMAS verè ac sapienter: Multorum, inquit, quia imbecilla sunt, latent vitia, non mines ausura, cum illis med. vires sua placuerint, quam illa, que jam felicitas aperuit. Instrumenta illi explicanda nequitia desunt: sic turo serpens etiam pestifera tractatur, dum riget frigore; non desunt tunc illi venena, sed torpent. Serpenti simillimus erat Absalon, dum exul, inops, multis odiosus, sese continuit, at Hierosolyma revocatus, in conspectum Patris admissus blandos sentire calores, & ita sensim cepit vomere venenum, & quidem primò omnium, ritu serpentum, in parentem. Prudenter ac sanctè submoneas Augustinus: Multi, ait, res adversas timeant, res prosperas non timeant. Periculosior est res prospera animo, quam adversa corpori. Prius corrumpit prospera, ut inveniat, quod frangant adversa. Fratres mei adversus felicitatem acrius vigilandum est; propterea videre, quemadmodum eloquium Dei in nostrâ felicitate tollat nobis securitatem: Servite, inquit, Domino in timore, & exultate ei cum tremore. In exultatione ut gratias agamus; in tristitia ne cadamus. Hoc peccatum non fecit David, cum persecutorem Saulem pateretur. Quando David sanctus Saulem inimicum patiebatur, quando illius persecutionibus agitabatur, quando per diversa fugiebat, ne in manus ejus incideret: non concupiscebat alienam, non adulteratâ uxore occidit virum. Erat in infirmitate tribulationis sua tantò in Deum mentior, quanto miserior videbatur. Vile quiddam est tribulatio, utile medici ferramentum, tanquam diaboli tentamentum. Factus est securus devictis hostibus, pressurâ caruit, tumor excrevit. Sed ad institutum.

I. Quæ tanti motus ac seditionis causa fuit? Prima, Deus, qui peccatum peccato, ut superiore capite demonstratum est, & pravâ filii machinatione patris facinora puniens: Ecce, inquit, ego suscitabo super te malum de domo tuâ. Altera causa, Ambitiosa imperandi libido. Ita secum ratiocinatus Absalon: Ego successor sum Patris: sed quis imperii tam diuturni finem expectet? Iam annis triginta patreas imperat, diu satis & nimium quàm satis: det tandem locum successori. Exilio quinquennali me mæceravit: hoc ipsum ille gustet, redeat in auctorem sententia, quam tulit. Causa tertia, Nimia parentis in liberos indulgentia. Peccatorum impunitas, præsertim in hominibus parùm ingenuis parit audaciam. Appositè dixit Chryostomus: semper enim scelera, dum non refecantur, crescunt. Omnia virtutis semina parentes in liberis corrumpunt, quando non primis annis puniendâ puniunt. Dum in Absalone fratris occisi facinus non vindicatur, in parricidium facinus recidivum iteratur. Sicacides in eam

1. Reg. 4. 15. 1. 13. 2. Reg. 1. 14. Quam David fugit.

bid. v. 25. 26. Ibid. v. 30. Quinque explican- tur. 2. tur. 3. Exempla magnorum, quanti faciendâ? 4. Afflictiones Davidis ratenatæ. 5. Confirmatio regis cum divinâ voluntate. 1. Quæ tanti motus ac seditionis causa fuit? Prima, Deus, qui peccatum peccato, ut superiore capite demonstratum est, & pravâ filii machinatione patris facinora puniens: Ecce, inquit, ego suscitabo super te malum de domo tuâ. Altera causa, Ambitiosa imperandi libido. Ita secum ratiocinatus Absalon: Ego successor sum Patris: sed quis imperii tam diuturni finem expectet? Iam annis triginta patreas imperat, diu satis & nimium quàm satis: det tandem locum successori. Exilio quinquennali me mæceravit: hoc ipsum ille gustet, redeat in auctorem sententia, quam tulit. Causa tertia, Nimia parentis in liberos indulgentia. Peccatorum impunitas, præsertim in hominibus parùm ingenuis parit audaciam. Appositè dixit Chryostomus: semper enim scelera, dum non refecantur, crescunt. Omnia virtutis semina parentes in liberis corrumpunt, quando non primis annis puniendâ puniunt. Dum in Absalone fratris occisi facinus non vindicatur, in parricidium facinus recidivum iteratur. Sicacides in eam